

สูงวัย สุขภาพดี ไม่มีลัม

บันทึกเรื่องเล่า

“จากปากคนลงมือทำ ภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีลัม”

รพสต.บางเกลือ อ.บางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา

4 เมษายน พ.ศ.2567

กลุ่มพัฒนาวิชาการและนวัตกรรม กองส่งเสริมความรู้และสื่อสาร
สุขภาพ กรมอนามัย

กลุ่มพัฒนาวิชาการและนวัตกรรมการ กอส่งเสริมความรู้และสื่อสาร
สุขภาพ กรมอนามัย

คำนำ

ภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีล้ม เป็นภารกิจความท้าทาย สำหรับชมรมผู้สูงอายุ ภายใต้กิจกรรมสาสุข อุ๋นใจ ซาเลงจ้ 2567 ประกอบด้วยภารกิจจำนวน 12 ภารกิจ ไม่มี ระยะเวลาจำกัดในการทำภารกิจ โดยมีแกนนำหรือ เจ้าหน้าทีเป็นพี่เลี้ยงและบันทึกรูปกิจกรรมการทำภารกิจใน เว็บไซต์สาสุข อุ๋นใจ

ตลอดช่วงการทำภารกิจ มีหลายคนต่างให้ความคิดเห็นต่อ รูปแบบของภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีล้ม หลายคนยังไม่ เคยทดลองทำ และหลายคนอาจกำลังตัดสินใจว่าภารกิจนี้ เหมาะสมกับพื้นที่หรือไม่

บันทึกเรื่องเล่า “จากปากคนลงมือทำ” ได้รวบรวมความคิดเห็นและประสบการณ์ตรงจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ตั้งแต่หัวหน้า เจ้าหน้าที่ และตัวแทนผู้สูงอายุ จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางเกลือ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

โดยเนื้อหาครอบคลุม

- ที่มาของการเข้าร่วมกิจกรรมสาสุข อุ่นใจ ชาเลนจ์ 2567
- การเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมภารกิจ
- สิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมภารกิจ
- ความยาก-ง่ายของภารกิจ

1:

ที่มาของการเข้าร่วมกิจกรรมสาสุข อุ่นใจ
ชาเลนจ์ 2567
ภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีล้ม

การขับเคลื่อนงานความรอบรู้ด้านสุขภาพของ อำเภอบางปะกง ถูกมอบหมายให้เป็นความ รับผิดชอบของกลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ

“เดิมเนี่ยงานส่งเสริมสุขภาพกับงานสุขศึกษาเนี่ยจริงๆ มัน
ต้องอยู่ด้วยกันนะ แต่ว่าเมื่อก่อนนี่เอ่อ ก่อนที่จะมาเรื่อง
ความรอบรู้ฯ เป็นงานสุขศึกษาอ่า เราเข้าใจว่างานเรื่อง
ความรอบรู้ฯ คือพื้นฐานมาจากงานสุขศึกษาอ่า พอมันถูก
มาแปลเปลี่ยนคำ เป็นเรื่องของความรอบรู้ด้านสุขภาพ ใน
ความหมายของเรา ในความคิดของเรา เรามันมันโอเคนะ
คำเนี่ยมันเป็นอะไรที่มันคือความรอบรู้จริงๆ แล้วเวลาที่คน
คิดนโยบายนี้ขึ้นมาเนี่ย เราก็เข้าใจว่าต้องการที่จะสื่อ
ความหมายไปให้ทุกคนเนี่ยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะให้
ตัวเองมีความรอบรู้ฯ เราก็คิดว่ามันเป็นนโยบายที่โอเคที่
เลย”

เจ้าหน้าที่จาก สสอ.บางปะกง

เริ่มจากปัญหา

ผอ.รพสต.บางเกลือ เล่าให้ฟังว่า

“เครื่องมือที่เราใช้ส่วนใหญ่ จะเป็นในเรื่องของโปรแกรม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม แล้วก็ในเรื่องของการสื่อสาร มีคุณหมอที่ลงมาอยู่ที่ pcu เนี่ยก็มาทำกิจกรรมในเรื่องของการไม่ลืมไม่ลืมน ก็มาให้ความรู้ในชมรมผู้สูงอายุ ในส่วน ปัญหาอุปสรรคของเราก็คือ เรื่องของการสื่อสาร บางที ข้อมูลที่เราให้กับผู้สูงอายุไป บางครั้งก็จะได้ไม่ได้ 100%”

ผู้สูงอายุมีโอกาสมีความรอบรู้ด้านสุขภาพจำกัดมากกว่าประชากร ในกลุ่มวัยอื่น ๆ เนื่องจากการเสื่อมสภาพของระบบการทำงานของสมองที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจดจำและคิดวิเคราะห์ ทำให้การให้ ข้อมูลความรู้แก่ผู้สูงอายุแบบการสื่อสารทางเดียวหรือผ่านการฟัง เป็นหลักอาจไม่ได้ผลมากนัก ดังนั้น การส่งเสริมความรู้เพื่อการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพจึงต้องเร่งหารูปแบบกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ไม่ใช่แค่การฟังข้อมูลความรู้เป็นหลัก

การซื้อนำของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

การ buy-in หรือการยอมรับที่จะสนับสนุนการเข้าร่วมภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีลัมของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางปะกง เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้ รพสต.บางเกลือ ได้มีโอกาสทำความรู้จักและเข้าร่วมภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีลัม

“จากการประชุมเจ้าหน้าที่ทุกเดือน (กับสาธารณสุขอำเภอ) ถ้ามีภารกิจเร่งด่วน ก็จะเรียกเจ้าหน้าที่เข้าไปประชุมอีกรอบหนึ่งเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องของงาน แล้วก็กิจกรรมที่เราจะทำคือ ภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีลัม เรามองแล้วว่า กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ที่จะมาพัฒนาระบบบริการของเรา ส่งผลถึงประชาชนโดยที่อาจทำให้คุณภาพชีวิตเขาส่วนหนึ่งดีขึ้นหรือไม่ก็ทำให้คนในครอบครัวของเขามีความใส่ใจมากขึ้นในการดูแลผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้น สาธารณสุขอำเภอท่านก็เลยคิดว่า เราลองมาทำเรื่องนี้ดูอย่างจริงจัง”

ผอ.รพสต.บางเกลือ

การเตรียมตัวก่อนเข้าร่วมภารกิจสูงวัย
สุขภาพดี ไม่มีล้ม

เจ้าหน้าที่ต้องทำได้ และเห็นประโยชน์จาก ภารกิจก่อน

อะไรที่ใหม่ หรือชื่อใหม่ ที่เจ้าหน้าที่ไม่คุ้นเคย การจะนำไปปฏิบัติหรือบอกต่อให้กับประชาชน อาจไม่สะดวกใจมากนัก เจ้าหน้าที่จาก สสอ.บางปะกง จึงต้องทดลองเป็นผู้ใช้งานเสียก่อน

เจ้าหน้าที่ถือว่าเป็นกุญแจสำคัญเพื่อไปสู่ประชาชนในพื้นที่ หากเจ้าหน้าที่ไม่เห็นด้วย ไม่ยอมรับ และไม่เห็นประโยชน์ที่จะได้รับ การเดินหน้าอาจเป็นไปได้ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างมากที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมต่อการพัฒนา กิจกรรมและรูปแบบการดำเนินงานในทุกขั้นตอน

“อันดับแรกก่อนนะตัวเราเองเนี่ย พอเราเข้าไปทำกิจกรรม เราต้องทำก่อนนะเราถึงจะรู้ว่าทำอะไร ยังไง เพื่อในการที่จะสานต่อกิจกรรมให้เขาทำเนี่ย ตัวเราเข้าไปทำ เราก็นั่งขำเนาะ ขำไปด้วย ทำไปขำไป คนคิดกิจกรรมนี่ก็มีเวลาคิดนะ คิดในรายละเอียดคนนู่นนี่นั่นอะไรอย่างเงี้ยเนาะ เวลาที่เราเข้าไปทำจริง เราก็อำไปขำไป บางทีเราก็อำไปเจอประโยชน์ในนั้นเนาะ เช่นเรื่องตรวจฟัน บางทีเราถึงฟันมองกระจกเงี้ย เราก็จะมองแค่เออฟันเราเป็นงั้นเป็นนี่ แต่พอให้เราไปตรวจฟัน เราก็จะละเอียดมากขึ้น ให้ตรวจฟันคนในครอบครัวเราก็จะไม่เคยไปดูปากเค้าหรือกใช้ปะ แต่พอเออต้องไปตรวจ เราก็จะไปแอบดูนู่นนี่นั่นให้เขาอำปาก ให้เราดูเราก็จะเห็นอัย ฟันเหลืองล่อนนะอะไรอย่างเงี้ย ซึ่งเราไม่เคยเห็นอ่า เราก็จะอัยฟันเธอเป็นอย่างงั้นเป็นอย่างนี้ แล้วนี่คนในครอบครัวนะ อ่าแล้วก็บอกให้เค้าไปหาหมอฟัน ก็ได้จุดได้อะไร มันก็ได้ประโยชน์นะ เราก็รู้สึกในความขำนั้นนะแต่มันก็มีประโยชน์ในอ่า”

เจ้าหน้าที่จาก สสอ.บางปะกง

กลุ่มพัฒนาวิชาการและนวัตกรรม กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสาร

สุขภาพ กรมอนามัย

“จากการประชุมออนไลน์กับศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรีครั้งนั้นนะ เราก็ได้เข้ามาดูในรายละเอียด ได้เข้ามาดูในเว็บไซต์ สุขอุ่มใจเนาะ เข้าดูในรายละเอียด แล้วก็พยายามดูศึกษาว่าเราจะต้องทำอะไรยังไงบ้าง เนื่องจากว่ามันเป็นงานที่เราเรียนรู้ไม่ยากเนาะเพราะว่ามันจะมีไกด์ไลน์ มีอะไรอยู่แล้วก็เรียนรู้ได้สักพักนึง เราก็นำเรื่องเข้าแจ้งในที่ประชุมว่ามีกิจกรรมนี้นะเรื่องสาสุข อุ่มใจ challenge แล้วก็มันเป็นเรื่องของ การส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ เราเห็นว่ามันเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์เพราะว่าเรื่องของ การส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพมันเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์เนาะ มันเป็นอย่างที่เราสามารถที่จะให้คนอื่นเข้าไปเรียนรู้ทำได้อะไรเงี้ย แล้วก็ เป็นประโยชน์มาก เราก็เลยนำเรื่องนี้เข้ามาในที่ประชุม แล้วก็พยายามที่จะสื่อสารถ่ายทอดให้กับผู้ปฏิบัติได้ ได้นำไปปฏิบัติให้ถึงกลุ่มเป้าหมายในชุมชน”

เจ้าหน้าที่จาก สสอ.บางปะกง

กำหนดเป็นตัวชีวิตระดับอำเภอ

ตัวชีวิต ถือว่าเป็นเครื่องมือการขับเคลื่อนงานที่ทรงพลังในระบบราชการไทย ซึ่งที่อำเภอบางปะกง สสอ.กำหนดให้การเข้าร่วมสาสุข อุ๋นใจ ชาเลนจ์ เป็นตัวชีวิตหนึ่งของ รพสต.

*“เจ้าหน้าที่เราก้ทำตามก่อน พอเจ้าหน้าที่เราก้ทำได้
เจ้าหน้าที่เราก้เลยถ่ายถอดต่อลงมาผู้รับบริการ ก็เป็นการ
ให้ความรู้รูปแบบนึ่ง ซึ่งได้ประโยชน์ทั้งผู้ให้แล้วก็ผู้รับ”*

*“พี่ก็เลยคิดว่าก้ควรจะกำหนดเป็นตัวชีวิต แล้วก้ในเรื่องการ
ให้ความรู้เนี่ย ควรให้ตั้งแต่ต้นปี จะไปตั้งเป็นตัวชีวิตรอบ 2
มันก้ไม่เหมาะสม”*

สสอ.บางปะกง

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพ สสอ.บางปะกง
เล่าให้ฟังว่า

*“ที่มันถูกดึงเข้ามาเป็นเป็นตัวชี้วัดเนาะ มันก็มันจะง่าย
สำหรับเรานิดนึงก็คือผู้บริหารเขาสนับสนุนว่า โอเคมันเป็น
ตัวชี้วัดนะ ทุกคนก็จะต้องให้ความสำคัญอะไรประมาณ
เนี้ย”*

“เรารู้ว่าจะต้องทำยังไงให้งานสำเร็จ เราก็ถ่ายทอดให้เขา ว่ามันไม่ยากนะ มันอย่างจูนอย่างจื้ออย่างนั้น เอาตัวอย่างให้ดู ในที่ประชุม แล้วก็ให้ทุกคนเปิดมือถือทำไปเลย ทำไปพร้อมกัน”

เจ้าหน้าที่จาก สสอ.บางปะกง

“ท่านสาธารณสุขอำเภอตั้งเป็นตัวชี้วัด เราก็มาทำในชุมชนของเรา ซึ่งปกติแล้วอะในชมรมผู้สูงอายุของเราอะทำกิจกรรมพวก เนี่ยเกี่ยวกับไม่ล้มไม่ล้มอยู่แล้วว่าเป็นประจำอยู่ แล้วพอมีภารกิจนี้เข้ามาเราก็ว่า เออมันโอเคเน่า แล้วเราก็จะได้นำส่วนที่เค้าเรียกว่า ถูกต้องในแต่ละภารกิจมาทำ”

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานผู้สูงอายุ รพสต.บางเกลือ

ประเมินความเป็นไปได้ในการทำภารกิจ

“ตอนแรกก็คิดเหมือนกันนะว่ามันเป็นการเจาะจงว่าเราต้องทำเพิ่มมากขึ้นนะภารกิจงานเพิ่มมากขึ้น เราก็เลยมาคุยกับน้องๆ ที่รพสต. นะว่า เอ๊ะตอนนี้เรามีงานอย่างนี้เพิ่มขึ้น เราลองมาทบทวนงานของเราดูว่า สิ่งที่เราเคยทำอยู่อะ เราเอาอะไรมาเพิ่มมากขึ้นเพื่อที่จะให้ตรงนี้มันเสริมกับมันได้ ให้ได้กับประชาชนด้วย แล้วมันเป็นขอบเขตการทำงานที่อาจจะเป็นรูปแบบการทำงานใหม่ๆ ที่เสริมเข้ามา เพียงแต่เราเพิ่มกิจกรรมเข้าไปอีกนิดนึง เพิ่มระบบให้มันเป็นระบบการทำงานที่ดีขึ้นอะไรนี้ พอได้รับเรื่องมาแล้วก็เอากิจกรรมใหม่มาวิเคราะห์ว่าที่เราทำอยู่มันแตกต่างกันยังไงแล้วก็เพิ่มเติมกันเข้าไป”

ผอ.รพสต.บางเกลือ

จะเห็นว่า โดยธรรมชาติของการรับงานใหม่เข้ามาทำ
เจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับจะประเมินความเป็นไปได้ของการ
บรรลุเป้าหมายเป็นอันดับแรก โดยอาจใช้การทดลองใช้งาน
ด้วยตนเองเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ

รพสต.บางเกลือ มีต้นทุนที่สอดคล้องกับการปฏิบัติตามเงื่อนไข
ของภารกิจ ประกอบกับเป็นตัวชี้วัดของ สสอ. รพสต.บาง
เกลือจึงตัดสินใจเข้าร่วม หากต้นทุนไม่มี หรือไม่มีการ
สนับสนุนที่เพียงพอ รพสต.บางเกลืออาจไม่สามารถเข้าร่วม
ได้

สิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมภารกิจ
สูงวัย สุขภาพดี ไม่มีล้ม

มาตรฐานการทำงาน

“มันเป็นมาตรฐาน เหมือนเป็นรูปแบบที่เราจะทำได้ให้กับผู้สูงอายุ แล้วผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมก็มีสิ่งดีๆ เกิดขึ้น เช่น ในเรื่องของอาหาร คนที่เข้าร่วมกิจกรรม เขาก็จะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้บางส่วน มีอาหารที่ดี มีการเคลื่อนไหวที่ดี ทำให้เขาทรงตัวดีขึ้น มีสุขภาพช่องปากที่ดีขึ้น โดยเจ้าหน้าที่ของเรามีการตรวจสุขภาพช่องปาก เพราะปกติเราก็ตรวจอยู่แล้วปีละ 1 ครั้ง ตอนนี้น้องเขาก็ลงไปดูคัดกรอง แล้วพบว่าทำให้มันดีขึ้น แล้วก็ทำให้สมองของเค้าก็ดีขึ้น มีความสุขขึ้น แล้วเขาก็จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย”

ผอ.รพสต.บางเกลือ

“ภารกิจต่าง ๆ ผู้สูงอายุของเราเนี่ยเราก็ทำประจำของเรา อยู่แล้ว ก็เลยไม่ได้มีอะไรที่มาเสริมมาก อันเก่าที่เราทำมา แต่ก่อนมันก็คือทำไปมั่วๆตามความคิดของเราว่าผู้สูงอายุ ตามความคิดของพยาบาลเนี่ยผู้สูงอายุต้องได้อะไรบ้างก็คือ ทำไป แต่ challenge เนี่ยมันจะมีบอกให้เราทำเลยว่าเนี่ย ต้องทำเรื่องนี้ ต้องทำเรื่องนั้น ซึ่งมันครอบคลุมกว่าที่เราเคย ทำมาแต่ก่อนเยอะเลย มันทำให้เราทำงานง่ายกว่า มัน เหมือนเป็นกลไก เหมือนมาจัดหมวดหมู่ให้ชัดเจน ปกติมันก็มีอยู่แล้ว แต่มันยังไม่ชัดเจน”

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานผู้สูงอายุ รพสต.บางเกลือ

“ข้อดีเนี่ยมันดีแน่นอนเนาะ เพราะว่ามันเป็นอะไรที่มันถูก
จัดหมวดหมู่เนาะ แล้วมันก็ง่ายเหมือนเราทำงานแบบมีไกด์
ไลน์ แล้วมันก็เกิดผลงานที่เห็นชัดเจน นะมีไกด์ไลน์เวลาที่เรา
ถ่ายทอดนโยบาย เนี่ยมันก็ง่าย แล้วก็สามารที่จะวัด
ได้อ่ะ มันก็ง่าย ง่ายในการทำงานทั้งกับเราทั้งกับผู้ปฏิบัติ”

เจ้าหน้าที่จาก สสอ.บางปะกง

การเปลี่ยนแปลงที่หวังไว้ เกิดเร็วขึ้น

- ความร่วมมือจากท้องถิ่นมีมากขึ้น
- ผู้สูงอายุได้รับประโยชน์จากกิจกรรมชมรมฯ เร็วขึ้น

“ในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย อันนี้ เราก็จะประสานงานกับท้องถิ่นลงไปดู จากการเยี่ยมบ้านก็จะดูว่า บ้านไหนที่ไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุเช่นมีบางคนที่เคลื่อนไหวลำบาก แล้วก็ห้องน้ำไม่สามารถใช้ได้ เขาก็จะไปปรับให้ ตอนแรกๆเขาก็อึดอัดว่าทำไม ฉันต้องทำนู่นทำนี่ด้วย แต่พอพอเราเริ่มทำก็ จะเห็นจากคนที่ทำแล้วมีสิ่งที่ดีๆเกิดขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่เริ่มดีขึ้น เขาก็จะเริ่มเข้ามาร่วมมากขึ้น มันก็เหมือนเป็นการกระตุ้นให้เขาอยากมาร่วมกับเรา”

ผอ.รพสต.บางเกลือ

“ตอนนี้ก็จะคุยกับท้องถิ่นว่า เรามีกิจกรรมแบบนี้แล้วก็ท้องถิ่นก็สนับสนุนส่วนหนึ่งแล้วในเรื่องของการดำเนินงานเราก็จะมีในเรื่องของกองทุนตำบล ก็จะคุยกันว่าในการดำเนินงานของเราเนี่ย เราอาจจะมีการของบประมาณส่วนตรงนี้มาเพิ่มขึ้นในกลุ่มของผู้สูงอายุในการดำเนินงานแล้วก็ในกองทุน long-term care เพราะว่างบประมาณส่วนตรงนี้จะเกี่ยวข้องการที่มาช่วยดูแลผู้สูงอายุด้วย ก็จะขยายในเครือข่ายในชุมชนของเราก่อนว่าสิ่งที่เราทำให้เห็นว่าเป็นอย่างนี้แล้ว ให้เห็นประโยชน์แล้วเขาก็อาจจะมามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพิ่มมาก”

ผอ.รพสต.บางเกลือ

ผู้สูงอายุเรียนรู้พฤติกรรมพึงประสงค์ จากการทำกิจกรรมของคนอื่นและด้วยตนเอง

เนื่องจากผู้สูงอายุอาจมีความรอบรู้ด้านสุขภาพจำกัด โดยเฉพาะทักษะด้านการสืบค้นค้นหา และวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลด้านสุขภาพ การทำกิจกรรมร่วมกันจึง ช่วยปิดช่องว่างและส่งเสริมการเรียนรู้ได้

“...คือคนแก่จะเป็นแบบนี้ ก็เชิญชวนให้ลองเข้าร่วม กิจกรรม แล้วก็จะรู้ว่ากิจกรรมนี้เป็นประโยชน์ทั้งเจ้าหน้าที่ ก็คือเราจะมีระบบการทำงานเพิ่มมากขึ้น แล้วก็จะส่งผล ให้กับผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรม ทำให้เขาตระหนักว่า เขา ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมยังไงทำยังไงให้สามารถมีชีวิตที่ ยืนยาวต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ แล้วก็ไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น มากนัก”

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานผู้สูงอายุ รพสต.บางเกลือ

“พอได้มาเข้ากิจกรรมเจ็ย เราก็ปรับเปลี่ยนตัวเองว่ากินอะไร
สมควรจะกิน แล้วก็เย็นก็ต้องออกกำลังกาย”

“ทุกคนที่ไม่ได้เข้ามา เขาก็จะไม่รู้ใจว่ามีกิจกรรมอะไร ก็นี่ก็
ว่าเอาคนแก่มารวมตัวกันมาเฮฮาอะไรเจ็ย เขาไม่รู้ใจ พอ
เดี๋ยวนี้รู้ แถวนี่มากันหมด เราก็จะบอกเค้านะ เราก็
เปรียบเทียบบนะอย่างคนที่เป็นอัลไซเมอร์ จำอะไรไม่ได้
มาแล้วจะได้อะไรบ้าง เราก็บอกเค้า”

ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีล้ม

“อย่างตัวเองตรวจสุขภาพไม่พบโรคประจำตัว ไม่มีมีโรค
อะไร แล้วก็ดีขึ้น จากที่อยู่คนเดียวแล้วเหงาอะ เครียดนะ
ทำอะไรก็ไม่ได้อะไรเจ็ย อยู่ก็แบบมีความท้อแท้ นะก็คิดไป
ต่างๆนานา พอได้มาแล้วได้มาร่วมกิจกรรม ได้มาร่วมช่วย
ที่นี่ มันก็เพลิน วันๆนี่ก็ไม่ได้คิดอะไร ไม่เครียด ไม่อะไร ทำ
ให้สุขภาพจิตเราดีขึ้น แล้วมีสมรรถภาพของเราอะดีขึ้นด้วย
เหมือนจากที่ท้อแท้ มันก็จะกลายเป็นคนเข้มแข็ง”

ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีล้ม

ความยาก-ง่ายของภารกิจ
สูงวัยสุขภาพดี ไม่มีล้ม

ภารกิจสูงวัยสุขภาพดี ไม่มีล้ม มีภารกิจที่ทำได้ง่ายและทำได้
ยาก เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยงภารกิจนี้ของ รพสต.บางเกลือ เล่าว่า

“เรื่องของ wellness plan เพราะมันมีตั้ง 6 หัวข้อ แล้วก็
ใน 6 ข้อนี้ ก็คือ หนึ่งเลยเรื่องของอาหารที่เนี่ยจะปรับ
ก่อนข้างยาก เราอยากให้เขามีอาหารที่ดี ในการปรับ
พฤติกรรมพวกนี้มันจะยาก ส่วนที่ทำงานที่สุด มันไม่มีอันไหน
ที่ทำได้ง่ายสุด มันจะพอกๆกัน”

“ส่วนเรื่องของการนอน ก็ถือว่าก็ยากนะบางที มีผู้สูงอายุมา
คุยกับเราว่านอนไม่หลับ แต่ถามว่ายายนอนตอนไหน ยาย
นอนตั้งแต่ 20:00 น. แล้วตื่นเที่ยงคืน พอหลังจากเที่ยงคืน
ตอน 1:00 น. ยายนอนต่อจนถึง 4:00 น. แล้วยายก็บอกว่า
ยายนอนไม่หลับ ก็เลยถามยายว่า วันนี้คุณยายรู้สึกเพลีย
ไหม ถ้าคุณยายไม่รู้สึกเพลีย แสดงว่าคุณยายนอนหลับเต็มที่
แล้ว ก็คือยายจะคิดว่ายายนอนไม่หลับ ก็คือตื่นมาช่วงนี้
แล้วนอนต่อ แล้วก็บอกว่าวันนี้นอนไม่หลับ”

การเข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ ไม่ได้เป็นประโยชน์กับผู้สูงอายุมากนัก

“ข้อดีก็ปัญหาอุปสรรคมันก็ค่อนข้างเยอะเนาะ เพราะว่าเนื่องจากว่ามันเป็นไอทีอ่า เวลาที่มันจะลงไปถึงกลุ่มในชุมชนนะ เนื่องจากว่ามันต้องใช้การสื่อสาร อย่างเราบอกไปให้คุณไปทำอันเนี้ย แล้วเราไม่ได้บอกวิธีการว่าต้องทำอะไรยังไง บางคนพอเรียนรู้ไม่ได้คือจบ อันเนี้ยคือปัญหา กลุ่มอสม. อย่างเงี้ยเขาจะมีเวลามาอยู่กับเราไง อย่างมาประชุมเราก็อธิบายได้ ทำอย่างจี้ แต่เราก็เข้าใจปัญหา อุปสรรคนะ เวลาที่ลงไปถึงกลุ่มในครัวเรือน เค้าเป็นครัวเรือนในความรับผิดชอบเค้า ถ้าครัวเรือนนั้นมีลูกหลานก็โอเนะ ลูกหลานเค้าก็ช่วยได้อ่า แต่ถ้าครัวเรือนที่ค่อนข้างจะติดปัญหาอุปสรรคเรื่องไอที ก็จะเป็นปัญหาอุปสรรค”

เจ้าหน้าที่จาก สสอ.บางปะกง

การรับรู้ภารกิจของผู้สูงอายุ

“ทีมไม่ได้บอกเนาะ ไม่ได้บอกใครเลย เราทำ เราถ่ายรูป เรา
อัปรูปเสร็จ ถ้าบอกแล้วเดี๋ยวมันไม่เป็นธรรมชาติ อยากรทำ
อะไร ก็ให้เขาทำไปตามปกติของเขา”

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานผู้สูงอายุ รพสต.บางเกลือ

คลิปบทสัมภาษณ์

ผอ.รพสต.บางเกลือ

<https://youtu.be/kALXc3F1YBY>

ผู้สูงอายุ

https://youtu.be/wR8OBkq_DOI

เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง

<https://youtu.be/8zNjNAkEkHU>

เจ้าหน้าที่ จาก สสอ.บางปะกง

<https://youtu.be/Wsf6kOTvUGE>

สสอ.บางปะกง

<https://youtu.be/NRWTpXJyDVU>

คณะผู้สัมภาษณ์

กลุ่มพัฒนาวิชาการและนวัตกรรม

กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ

นายสายชล คล้อยเอี่ยม   นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นางสาวกมลวรรณ สุขประเสริฐ   นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นายเมธาวิ จำปาหาญ   นักประชาสัมพันธ์

สำนักทันตสาธารณสุข

นายพงศธร จินตกานนท์   ทันตแพทย์ชำนาญการ
นางสาวรัตนาภรณ์ มั่นคง   นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ

นางสาวนฤมล ตรงชูเกียรติ   นักวิชาการสาธารณสุข
นายยอดเพชร ดอนสินเพิ่ม   นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กลุ่มส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ

ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี

นางสาวภูริรักษ์ พรหมมินทร์   นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
นายชินวัตร ปาอ้อย   นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
นางสาวดลนภัส ทองนพคุณ   เจ้าหน้าที่งานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน
นายธนาพล กิตติสิทธิโชค   นักประชาสัมพันธ์

กลุ่มพัฒนาวิชาการและนวัตกรรม กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสาร
สุขภาพ กรมอนามัย

กลุ่มพัฒนาวิชาการและนวัตกรรม กองส่งเสริมความรู้และสื่อสาร
สุขภาพ กรมอนามัย